

Naar school!

*5-punten aanvalsplan tegen de Nederlandse
spijbelcultuur*

CDA

Tweede Kamerfractie

Naar school !

Nederland kent een groot aantal leerlingen dat spijbelt. Sommige leerlingen spijbelen af en toe, andere zo vaak dat ze op den duur helemaal niet meer naar school gaan en voortijdig schoolverlater worden. Het mag niet zo zijn dat deze jongeren de arbeidsmarkt opgaan zonder diploma. Bovendien missen leerlingen heel veel lessen door te spijbelen en lopen ze heel veel kennis mis. Ook is de kans groot dat ze hun binding met hun medeklasgenoten verliezen. Dat is zonde. Spijbelen hoort niet, het is niet stoer, het is dom. En elk uur is er een teveel. Het is gewoon niet vet om te spijbelen. Daarom is het zaak om spijbelen in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken en aan te geven wat de grenzen van jongeren zijn. Immers spijbelen is vaak een eerste signaal dat het niet goed gaat met een leerling. Die verantwoordelijkheid ligt niet alleen bij de leerlingen zelf, maar ook bij scholen, ouders en leerplichtambtenaren. De staatssecretaris heeft onder andere aangekondigd de meldprocedure voor scholen te vereenvoudigen, en de inspectie de bevoegdheid te geven om boetes op te leggen. Dat is een goed begin, maar is het voldoende? Want hoe kan de inspectie nagaan of er gespijbeld wordt, als de school het niet meldt. Daarom hebben wij een vijfpunten aanvalsplan opgesteld, waarmee we de Nederlandse spijbelcultuur aanpakken.

1. Je hoort erbij!

Een positief schoolklimaat kan het spijbelen tegengaan. De kleinschaligheid van een school speelt daarbij een belangrijke rol. Immers op scholen die kleinschalig georganiseerd zijn, kennen alle leerlingen elkaar. Daardoor voelen leerlingen zich eerder thuis op school, veilig en op hun gemak. Ze hebben het gevoel dat ze ergens bij horen. Ze horen bij hun klas. Als leerlingen niet aanwezig zijn in de klas, worden ze door de rest van de klas gemist. Juist vakken als levensbeschouwing, maatschappijleer, lichamelijke oefening en kunstzinnige vorming benadrukken de saamhorigheid van een klas. Bovendien is het van belang dat leerlingen weten dat ze op school bij hun mentor of vertrouwenspersoon terecht kunnen met al hun problemen. De wijze waarop docenten leerlingen benaderen is cruciaal. Daarom moeten PABO-studenten tijdens hun opleiding leren hoe ze leerlingen en ouders het beste kunnen benaderen.

2. Spijbelalert!

Het varieert per school of en hoe de afwezigheid van leerlingen geregistreerd wordt. Het is van groot belang dat opgemerkt wordt dat leerlingen er niet zijn. Ouders moeten direct middels een spijbelalert door de school op de hoogte worden gesteld van het verzuim, zodat ze actie kunnen ondernemen en hun kinderen naar school kunnen sturen. Scholen moeten onmiddellijk aan de leerplichtambtenaar melden dat leerlingen spijbelen. Een aantal scholen werkt al met een spijbelalert. Dit heeft geleid tot een zeer efficiënte aanpak van het tegengaan van spijbelen.

3. Meld verzuim!

Er moeten heldere afspraken komen om verzuim te melden. Alleen ouders en verzorgers mogen hun kinderen afmelden. Verder is het onduidelijk waarom een leerling verzuimd. Spijbelen vindt vaak plaats, omdat de roosters veel tussenuren bevatten. Scholen zouden hier beter op in moeten spelen door te zorgen voor aansluitende lessen, zodat spijbelen wordt voorkomen. Ook 'nemen' leerlingen, met toestemming van hun ouders, vrij om eerder of langer op vakantie te kunnen. Zo heeft vorig jaar een grote groep leerplichtambtenaren voor de zomervakantie controles uitgevoerd, waaruit gebleken is dat het luxe verzuim

heel groot is. Door heldere afspraken kan onrechtmatig verzuim aangepakt worden.

4. Leerplichtambtenaar aan zet!

Er moeten meer aandacht komen voor leerplichtambtenaren. Momenteel is er één leerplichtambtenaar op 9000 leerlingen van het basis- en middelbaar onderwijs. Die verhouding zou volgens een eerdere uitspraak van de Tweede Kamer één op 4500 moeten worden. Nu is de precieze norm minder van belang als de aandacht die leerplichtbeleid heeft in een gemeente. Daar is een grote rol voor gemeenten weggelegd, die in meer leerplichtambtenaren moeten voorzien. Als scholen het verzuim van leerlingen melden bij de leerplichtambtenaar, moet het niet zo zijn dat de leerplichtambtenaar pas in een laat stadium actie onderneemt. Daarom moet er meer aandacht komen voor de taken van leerplichtambtenaar.

5. Informatiecampagnes spijbelen!

Spijbelen wordt vaak niet als probleem gezien en is maatschappelijk geaccepteerd. Willen we spijbelen tegengaan, dan is het nodig dat er cultuuromslag in het denken over spijbelen plaatsvindt. Spijbelen is namelijk niet vet. Daarbij is communicatie tussen scholen, ouders en leerlingen het essentieel om het spijbelen terug te dringen. Zowel scholen als ouders zouden elkaar tijdig van informatie moeten voorzien over schoolzaken. Daarnaast moet er meer geïnvesteerd worden in ouders die niet bekend zijn met de schoolorganisatie of het rooster van hun kinderen. Daarbij zijn contactavonden, waar ouder worden voorgelicht, erg belangrijk. Ook kunnen er aansprekende videoclips gemaakt worden, waarin duidelijk wordt gemaakt dat spijbelen niet vet is.

- **Directe aanpak spijbelen!**

Spijbelen moet aangepakt worden door direct actie te ondernemen. Scholen moeten spijbelen onmiddellijk aan de ouders melden en moeten maatregelen nemen als nablijven of het plein vegen. Ouders moeten aangesproken worden op hun verantwoordelijkheid. We mogen van hen ook actie verwachten om hun kinderen duidelijk te maken dat spijbelen niet kan. Als spijbelen hardnekkig wordt, dan volgt de route naar de leerplichtambtenaar en uiteindelijk de 'spijbelrechter'.